

A Fővárosi Ítéltábla dr... jogtanácsos által képviselt felperesnek a Kardos Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen zálogtárgyból való kielégítés tūrésére kötelezés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. június 5. napján kelt 26.G.44.607/2013/12. számú ítélete ellen az alperes által benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy a felperes a ... Rt. „f.a.” adóssal 2005. június 16. napján kelt 290-05-0237/1. számú keretszerződésből fennálló követelését elégítheti ki.

Kötelezi az alperest, hogy az illetékfeljegyzési jogára tekintettel fizessen meg az államnak, az adóhatóság külön felhívására 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes és a perben nem álló ... Pénzügyi, Gazdasági és Szolgáltató Rt. között 2005. június 16. napján 290-05-0237/1. számon 650.000.000,- Ft keretösszegű váltóleszámtólási és 450.000.000,- Ft keretösszegű belföldi faktoring keretszerződés jött létre. A szerződés 4. (helyesen 5.) pontja sorolta fel a bank felé keletkező kötelezettségek biztosítékait, amelyek egyéb szerződések mellett

- a 2003. január 16. napján kelt, a ... '94 Ingatlanfejlesztési-hasznosító, Kereskedelmi és szolgáltató Rt. és a bank között létrejött ingatlant terhelő keretbiztosítéki jelzálogjog alapításáról szóló szerződésből;

- a 2005. március 16. napján kelt, a **P...** Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. és a bank közötti, ingatlant terhelő keretbiztosítéki jelzálogjog alapításáról szóló szerződésből, valamint

- a 2005. május 19. napján kelt, a **P...** Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. és a bank között létrejött, ingatlant terhelő keretbiztosítéki jelzálogjog alapításáról szóló szerződésből állt.

A ... '94 Ingatlanfejlesztési-hasznosító, Kereskedelmi és Szolgáltató Rt. mint zálogkötelezett és a felperes mint zálogjogosult között 2003. január 16. napján kelt szerződés 2.a) pontja alapján a felek a biztosított kötelezettségek, valamint a zálogjog érvényesítésének költségei megfizetésének biztosítására első kielégítési ranghelyen, ingatlant terhelő keretbiztosítéki jelzálogjogot alapítottak a zálogkötelezett kizárólagos tulajdonában lévő, .../1/A/3. helyrajzi számú, természetben a ... **D...**, ... út 10/A. fsz. alatti ingatlanon, 150.000.000,- Ft erejéig.

A **P...** Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. mint zálogkötelezett és a felperes mint zálogjogosult között 2005. március 16. napján kelt, ingatlant terhelő keretbiztosítéki jelzálogjog alapításáról szóló szerződés 2.a) pontjában az előbbivel azonos feltételekkel szintén ingatlant terhelő keretbiztosítéki

jelzálogjogot alapítottak a zálogkötelezett kizárólagos tulajdonában lévő, Sz..., belterület .../4. helyrajzi számú, természetben a ... Sz..., ... u. .../4. szám alatti ingatlanon, 80.000.000,- Ft erejéig.

A P... Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. mint zálogkötelezett és a felperes mint zálogjogosult között 2005. május 19. napján kelt, ingatlant terhelő keretbiztosítéki jelzálogjog alapításáról szóló szerződés 2.a) pontja szerint pedig a zálogkötelezett kizárólagos tulajdonában lévő Sz..., belterület .../1. helyrajzi számú, természetben ... Sz..., ... u. 10. szám alatti ingatlanon alapítottak első kielégítési ranghelyen ingatlant terhelő keretbiztosítéki jelzálogjogot 100.000.000,- Ft. erejéig.

Az alperes tulajdonosa a biztosítékul szolgáló valamennyi ingatlanak, akit a felperes 2006-ban szólított fel a teljesítésre, a felszólítás azonban eredménytelen maradt.

A felperesnek a ... Pénzügyi Rt.-vel szemben 211.845.640,- Ft összegű tökekövetelése állt fenn.

A felperes a 2013. november 14-én benyújtott keresetében a Ptk. 251. § és a 255. § (1) bekezdése alapján azt kérte, hogy a bíróság annak tûrésére kötelezze az alperest, hogy a felperes ... Rt. „f.a.” adóssal szemben fennálló követelését a követelés biztosítékául szolgáló, az alperes 1/1 arányú tulajdonát képező ingatlanokból jelzálogjoga alapján kielégítse, valamint kérte az alperes perköltségben való marasztalását.

A keresetében a ... Rt. adóssal kötött váltóleszámitolási és belföldi faktoring keretszerződésre, valamint annak biztosítékaként létrejött szerzõdésekre hivatkozott - ezek csatolása mellett -, továbbá elõadta, hogy a megállapodások alapján a felperes jelzálogjoga a biztosítékként megjelölt dunaújvárosi, székesfehérvári és szekszárdi ingatlanok tulajdoni lapjára bejegyzésre került. Mivel az okiratok közokiratba foglalása nem történt meg, ezért a Ptk. 255. § (1) bekezdése alapján a jelzálogjog érvényesítése érdekében szükséges a bírósági megállapítás. Elõadta, hogy az alperessel szemben csõdeljárás van folyamatban, azonban csatolta az Egri Törvényszék eljárást megszüntetõ végzését. A P... Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. mint zálogkötelezettel létrejött megállapodások tekintetében utalt a cégkivonat adataira, amelybõl megállapítható, hogy a P... Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-nek jogutóda - ténylegesen névváltozás történt - a ... Ingatlanforgalmazó Kft. alperes. A ... '94 Rt.-vel létrejött keretbiztosítéki jelzálogjog alapításáról szóló szerzõdés tekintetében a megállapodással érintett dunaújvárosi ingatlan tulajdoni lapjának bejegyzéseire hivatkozott, azzal, hogy idõközben az ingatlan tulajdonjoga adásvétel útján átszállt az alperesre, de a kötelezettségvállalás megerõsítésre került, amit az ingatlan tulajdoni lapján a II/3-4. és III/12. pont alatti, a felperes javára 150.000.000,- Ft erejéig fennálló keretbiztosítéki jelzálogjog bejegyzés igazol. Ezt erõsíti a felperes és az alperes között 2005. június 16. napján létrejött és az iratokhoz csatolt kezességvállalási szerzõdés is.

Az alperes az elsõfokú eljárás során érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elõ, nyilatkozatot nem tett.

A Fõvárosi Törvényszék a 2014. június 5. napján kelt 12. számú ítéletében annak tûrésére kötelezte az alperest, hogy a felperes a 2003. január 16. napján 290-02-0476-OHAB/3. ingatlant terhelõ keretbiztosítéki jelzálogjog alapításáról szóló szerzõdés 2.a. pontja alapján a .../1/A/3., természetben D..., ... út 10/A. fsz. ingatlanból, továbbá a 2005. március 16. napján létrejött ingatlant terhelõ keretbiztosítéki jelzálogjog alapításáról szóló szerzõdés 2.a. pontja alapján a .../A. helyrajzi számú, természetben ... Sz..., ... u. .../4. szám alatti ingatlanból, továbbá a 2005. május 19. napján létrejött ingatlant terhelõ keretbiztosítéki jelzálogjog alapításáról szóló szerzõdés alapján a .../1. helyrajzi számú, ... Sz..., ... u. 10. szám alatti ingatlanból a ... Rt. „fa.” adóssal szemben fennálló követelését kielégítse. Kötelezte továbbá a felperes javára 1.500.000,- Ft eljárási illeték és 38.100,- Ft jogtanácsosi munkadíj megfizetésére.

Határozatát rövidített formában indokolta; a felperes keresetében elõadottakra és az ahhoz csatolt okirati bizonyítékokra hivatkozással a Ptk. 251. § (1) bekezdése, és a 255. § (1) bekezdése alapján

bizonyítottanak találta a felperesi keresetet, valamint rögzítette, hogy az alperes érdemi ellenkérelmet, bírói felhívás ellenére nem terjesztett elő, ezért a kereseti kérelemnek megfelelő ítéletet hozott, míg a perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a pervesztes alperes marasztalásával.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és a per megszüntetését, valamint az eljárási illeték megfizetésére kötelezés mellőzését, másodlagosan pedig az ítélet hatályon kívül helyezését és a Fővárosi Törvényszék új eljárásra történő utasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a Fővárosi Törvényszék a Céglőnyben 2015. június 25. napján közzétett jogerős végzéssel elrendelte az alperesi társaság felszámolását. Csatolta továbbá a felperes 2014. július 17-én kelt levelét, amelyben összesen 322.013.686,- Ft erejéig hitelezői igényt jelentett be a felszámolási eljárásban. Követelését az ingatlanokra bejegyzett jelzálogjogokra tekintettel az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 49/D. § (1) bekezdése szerinti, biztosított követelésként kérte visszaigazolni.

A fellebbezés jogi indokolásában a Cstv. 38. § (1) bekezdésének azon rendelkezésére hivatkozott, amely szerint a felszámolás kezdő időpontjában folyamatban lévő végrehajtási eljárásokat a végrehajtást foganatosító bíróságnak meg kell szüntetni, illetve az adós ingatlanán fennálló végrehajtási jog a felszámolási kezdő időpontjában megszűnik. Utalt emellett a Cstv. 38. § (3) bekezdésére, amely értelmében a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelést a felszámolás kezdő időpontjától csak a felszámolási eljárás keretében lehet érvényesíteni. Mivel az alperes ellen a felszámolás elrendelésre került, az ítéletben foglalt rendelkezés a Cstv. idézett rendelkezései alapján okafogyottá vált.

A felperes a fellebbezésre ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló okiratok és a felperesi nyilatkozatok alapján helyes tényállást állapított meg, és a Ptk. 251. § (1) és 255. § (1) bekezdéseinek helyes alkalmazásával kötelezte az alperest annak tűrésére, hogy a felperes a 2003. január 16., a 2005. március 16. és a 2005. május 19. napján kelt ingatlant terhelő keretbiztosítéki jelzálogjog alapításáról szóló szerződés 2.a. pontja alapján a D..., ... út 10/A. fszt.-i, a .../A. hrsz.-ú Sz..., ... u. 70-74/4. szám alatti, valamint a .../1 hrsz.-ú Sz..., ... u. 10. szám alatti ingatlanokból a ... Rt. „f.a.” adóssal szemben fennálló követelését kielégítse és marasztalta az alperest mint pervesztes felet az eljárás során felmerült perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság az ítéletét - figyelemmel arra, hogy az alperes a perben érdemi védekezést nem terjesztett elő - a Pp. 221. § (3) bekezdésében meghatározottak szerint rövidített formában megfelelően indokolta. Az okiratokkal alátámasztott biztosítéki megállapodások alapján a perrel érintett ingatlanok tekintetében a felperes keretbiztosítéki jelzálogjoga az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre került, ezért az ezeken alapuló, zálogtárgyakból történő kielégítés tűrésére kötelezés iránti felperesi kereset megalapozott volt.

A fellebbezés kapcsán rögzíti a Fővárosi Ítéltábla, hogy az érdemben az elsőfokú bíróság ítéletét sem jogalapjában, sem összecszerűségében nem támadta, mindössze az ítélet hozatalát követően, 2014. június 25. napján alperes szemben megkezdődött felszámolási eljárásra tekintettel a Cstv. 38. § (1) és (3) bekezdéseire hivatkozással kérte a per megszüntetését és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

A másodfokú bíróságnak ezért érdemben abban kellett állást foglalnia, hogy a Pp. 251. § (1) bekezdése alapján - amely a Pp. 157. §-ában megjelölt permegszüntetési okokra utal vissza - helye van-e a per megszüntetésének és egyben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének.

A Pp. 157. § a) pontja értelmében a bíróság a pert akkor szünteti meg, ha a keresetlevelet már a 130. § (1) bekezdésének a)-h) pontja alapján idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani. A fentiek szerint alkalmazandó Pp. 130. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának akkor van helye, ha megállapítható, hogy a felperes követelésének érvényesítése más bíróság vagy más hatóság hatáskörébe tartozik, vagy a perre más bíróság illetékes, de a 129. § rendelkezése a szükséges adatok hiányában nem alkalmazható.

A felperes a fellebbezésében - annak tartalma alapján - e rendelkezések alkalmazását kérte. A per adataiból, a felperes által csatolt cégmásolatból megállapítható, hogy az alperessel szemben a keresetlevél 2013. november 14-i benyújtásának időpontjában még csődeljárás volt folyamatban, azonban az eljárást az Egri Törvényszék megszüntette, mely határozat a Fővárosi Ítéltábla másodfokú végzése folytán 2013. november 16-án jogerőre emelkedett. A felperes által hivatkozott felszámolási eljárásra 2014. június 25-i kezdő időponttal került sor, mely időpontban a felszámolás elrendelésének ténye a Céglőnyben közzétételre került. Az alperessel szemben sem az elsőfokú eljárás időszaka alatt, sem az elsőfokú ítélet hozatalának időpontjában felszámolási eljárás nem volt folyamatban. Az alperes a fellebbezésében helyesen hivatkozott a Cstv. 38. § (1) bekezdése alapján arra, hogy a felszámolási kezdő időpontját követően a folyamatban lévő felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos végrehajtási eljárások nem folytatódhatnak, a végrehajtó az általa lefoglalt vagyontárgyakat és a befolyt pénzeszközöket a felszámolónak köteles átadni. A Cstv. 38. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezések alapján az sem kétséges, hogy a felszámolás kezdő időpontját követően a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelés is kizárólag a felszámolási eljárás keretében érvényesíthető, így egységes a bírói gyakorlat abban, hogy a felszámolás közzétételét követően a felszámolás alatt álló gazdasági társasággal szemben a pénzkövetelés iránt benyújtott keresetlevelet a Pp. 130. § (1) bekezdésének b) pontja alapján idézés kibocsátása nélkül el kell utasítani, vagy ennek hiányában a pert utóbb a Pp. 157. § a) pontja alapján a pert meg kell szüntetni.

A fenti szabály azonban nem érvényesül abban az esetben, ha a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet ellen indított kereset tárgya nem pénzkövetelés, hanem meghatározott cselekmény, például kijavítás teljesítés, helyiség kiürítése vagy a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos egyéb, nem pénz vagy pénzben kifejezett követelés (BDT 2008/1872, BDT 2004/942, BDT 2005/1183). Ilyen esetekben a per megszüntetésének nincs helye.

A Cstv. 38. § (2) bekezdése értelmében ugyanakkor a felszámolás kezdő időpontja előtt indult peres és nemperes eljárások a korábban eljáró bíróság előtt folytatódhatnak, azonban a pénzkövetelés érvényesítése iránt folyamatban lévő eljárás a hitelezőt nem mentesíti igénybejelentési és nyilvántartásba vételi díj fizetésére vonatkozó kötelezettsége alól, melyet a hitelező teljes vagy részleges pervesztessége esetén, kérelmére vissza kell fizetni.

Az idézett rendelkezésből megállapítható tehát, hogy még a pénzkövetelés érvényesítése céljából a felszámolás kezdő időpontja előtt indított eljárás megszüntetésének sincs helye arra tekintettel, hogy a féllel szemben a peres vagy nemperes eljárás alatt felszámolási eljárás indul. Az eljárás alatt elrendelt felszámolás a zálogjog érvényesítése iránti perben nem zárja ki, hogy a bíróság a zálogkötelezettet tőrésre kötelezze, azzal, hogy a felperes ebben az esetben a zálogjoggal biztosított követelését az adós zálogkötelezett tulajdonát képező zálogtárgyból a felszámolási eljárás keretében, az arra az eljárásra vonatkozó külön szabályok betartása mellett elégítheti ki (BDT 2011/2524). A hivatkozott döntés indokolásában az ítéltábla kifejtette, hogy a Cstv. 38. § (2)

bekezdésében foglaltak helyes értelmezése szerint a jogalkotó azokban az esetekben, amikor a hitelező a peres eljárást az adóssal szemben már a felszámolási kezdő időpontja előtt megindította, a hitelező belátására kívánta bízni a per további folytatását azáltal, hogy ilyen esetekben nem írta elő kötelezően a bíróság számára a már folyamatban lévő pereknek a felszámolási eljárás megindítása miatti megszüntetését. Az e körben kialakult egységes bírói gyakorlatot támasztja alá a BDT 2003/747. számú eseti döntés, amely rögzíti, hogy az adós (dologi adós) ellen megkezdődött felszámolási eljárás nem zárja ki, hogy a zálogjogosult felperes a dologi adós alperes elleni perben a követelés biztosítására szolgáló ingatlanból kielégítést keressen, ha a személyi adós nem teljesít. Az a jogszabályi rendelkezés, hogy a felszámolás kezdő időpontjában a gazdálkodó szervezet ellen a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolat pénzkövetelést csak a felszámolási eljárás keretében lehet érvényesíteni, önmagában nem szünteti meg a felperes perléshez fűződő jogát, nem teszi „okaogyottá” a pert. A Cstv. 38. § (2) bekezdésére figyelemmel nincs jogi lehetőség a felszámolást megelőzően indult pereknek a felszámolás megindítása miatti megszüntetésére.

A Ptk. 255. § (1) bekezdésére alapított perben hozott döntés a hitelező számára - amennyiben hitelezői igényét bejelenti és a regisztrációs díjat megfizeti - biztosítja annak a jogi lehetőségét, hogy a követelését a továbbiakban a felszámolási eljárás során a felszámoló ne vitathassa, hanem az ítélet alapján intézkedjen annak nyilvántartásba vételéről, valamint a Cstv. 49/D. §-ában foglalt szabályok szerinti kielégítéséről.

A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéltábla a másodfokú eljárás során nem látott lehetőséget a per megszüntetésére és ezzel egyidejűleg az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az eljárási illetékre vonatkozó döntés megváltoztatására. Erre kizárólag akkor lett volna lehetőség, ha a felek a másodfokú eljárásban közösen kérik a bejelentett és a felszámoló által visszaigazolt hitelező igényre figyelemmel a per megszüntetését.

Mindezen indokokra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a felszámolási eljárásban bejelentett követelés egyértelmű beazonosíthatósága érdekében - a rendelkező részben foglalt pontosítással, továbbá a fellebbezésre tekintettel kiegészített indokolással a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Mivel a másodfokú eljárásban a felperesnek költsége nem merült fel, a Fővárosi Ítéltáblának erről rendelkeznie nem kellett.

Az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetékről a Pp. 78. § (1) bekezdésén túl, az Itv. 59. § (1) bekezdése, 74. § (3) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint rendelkezett.

Budapest, 2015. év szeptember hó 24. napján

. Mika Ágnes s.k.
a tanács elnöke

. Buglyó Gabriella s.k.
előadó bíró

. Ócsai Beatrix s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő